

**Europees Comité
van de Regio's**

 Ref. Ares(2026)2973644 - 19/03/2026

ANTWOORDEN VAN HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S OP HET SPECIAAL VERSLAG VAN DE EUROPESE REKENKAMER

INHOUD

1 ANTWOORDEN VAN HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S IN HET KORT	3
2 ANTWOORDEN VAN HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S OP DE BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN VAN DE REKENKAMER	3
2.1 Processen voor kwaliteitsbeheer als leidraad bij het opstellen van adviezen	3
2.2 Goedkeuring van adviezen binnen de termijnen	3
2.3 Outreachactiviteiten: monitoring van en verslaglegging over de impact	4
3 ANTWOORDEN VAN HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S OP DE AANBEVELINGEN VAN DE REKENKAMER	5
Aanbevelin 1 – Vergroot de transparantie bij het selecteren van deskundigen	5
Aanbevelin 2 – Verbeter de monitoring van de tijdigheid van adviezen	5
Aanbevelin 3 – Institutionaliseer het meten van prestaties	5

1. ANTWOORDEN VAN HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S IN HET KORT

Het Europees Comité van de Regio's (CvdR) verwelkomt het speciaal verslag als een kans om zijn processen en prestaties verder te verbeteren.

Het CvdR is een adviesorgaan dat bestaat uit vertegenwoordigers van lokale en regionale overheden die over een lokaal of regionaal mandaat beschikken of politiek verantwoording verschuldigd zijn aan een gekozen vergadering. De leden van het CvdR oefenen hun ambt volkomen onafhankelijk uit in het algemeen belang van de Unie (artikel 300 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie). Zij vervullen hun taken als CvdR-lid naast de verantwoordelijkheden die zij "thuis" hebben.

Als politieke assemblee hecht het CvdR via een politiek en democratisch proces zijn goedkeuring aan adviezen en resoluties. De werkzaamheden van de CvdR-leden worden ondersteund door het secretariaat.

Het CvdR aanvaardt alle drie de aanbevelingen van de Rekenkamer en verbindt zich ertoe deze op te volgen zonder afbreuk te doen aan het politieke karakter van zijn werkzaamheden.

2. ANTWOORDEN VAN HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S OP DE BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN VAN DE REKENKAMER

2.1 Processen voor kwaliteitsbeheer als leidraad bij het opstellen van adviezen

Het CvdR is ingenomen met de erkenning van de Rekenkamer dat het zijn eigen meerjarige beleidsprioriteiten vaststelt, afgestemd op de prioriteiten en de wetgevingscyclus van de EU-instellingen, zoals in het verslag wordt benadrukt. Het CvdR is ook ingenomen met de bevinding van de Rekenkamer dat het beschikt over duidelijke regels en richtsnoeren die betrekking hebben op de gehele productiecycclus voor alle soorten adviezen en die een consistent niveau van kwaliteit en normalisatie moeten waarborgen. Het CvdR beschouwt deze positieve bevindingen als een aanmoediging om zijn efficiëntie verder te vergroten en zijn processen verder te verbeteren.

Zoals in het verslag wordt uiteengezet, kunnen CvdR-rapporteurs bij het opstellen van adviezen worden bijgestaan door externe deskundigen. Deskundigen worden niet voor hun werkzaamheden betaald, maar hebben recht op vergoeding van reiskosten en op forfaitaire reis- en vergadervergoedingen. De rapporteur is vrij om een deskundige te selecteren. Dit neemt niet weg dat het CvdR zich kan vinden in de aanbeveling van de Rekenkamer om criteria voor het selecteren van externe deskundigen vast te stellen en bekend te maken (aanbeveling 1, punt a)) en om procedures en een centraal register van deskundigen bij te houden om hun eerdere werk voor het CvdR en hun expertisegebieden te registreren (aanbeveling 1, punt b)).

2.2 Goedkeuring van adviezen binnen de termijnen

Het CvdR erkent dat het goedkeuren van adviezen binnen korte termijnen een uitdaging is en zou graag enige context willen schetsen.

Het opstellen en goedkeuren van adviezen verloopt volgens een politiek en democratisch proces dat begint met de aanwijzing van een rapporteur uit de leden van de verantwoordelijke thematische commissie van het CvdR. Doorgaans (behalve in zeer dringende gevallen) wordt het ontwerpadvies eerst binnen de thematische commissie gepresenteerd en in stemming gebracht, waarna het tijdens de daaropvolgende zitting ter definitieve goedkeuring wordt voorgelegd. Dit democratische proces is van essentieel belang om adviezen op te stellen die een evenwichtig en representatief standpunt van de lokale en regionale overheden uit de hele EU weergeven.

Om ervoor te zorgen dat de adviezen van hoge kwaliteit zijn, raadpleegt het CvdR bovendien belanghebbende partijen en onderneemt het ook andere activiteiten om feitenmateriaal te verzamelen. Dit kost tijd, net als het feit dat het CvdR hecht aan meertaligheid, wat betekent dat ontwerpadviezen en wijzigingsvoorstellen worden vertaald voordat zij tijdens commissievergaderingen en zittingen worden besproken.

Er zijn drie belangrijke aspecten die het lastig maken om CvdR-adviezen sneller goed te keuren:

- Zoals in het verslag van de Rekenkamer wordt erkend, wordt het tijdschema voor adviezen mede bepaald door de beperkte frequentie van de bijeenkomsten van thematische commissies en de voltallige vergadering (momenteel vijf tot zes bijeenkomsten per jaar).
- CvdR-leden hebben belangrijke verantwoordelijkheden in hun lokale en regionale kiesdistricten (bijvoorbeeld als burgemeesters, leden van regionale overheden of lokale en regionale raadsleden). Deze lokale en regionale verankering is van essentieel belang om perspectieven uit het veld in de beleidsvorming van de EU te integreren. Een toename van het aantal vergaderingen zou het de CvdR-leden nog moeilijker maken om een evenwicht te vinden tussen hun verantwoordelijkheden in hun eigen gemeente of regio en hun werkzaamheden binnen het CvdR.
- Een toename van het aantal vergaderingen zou ook aanzienlijk meer budgettaire en personele middelen vergen.

De "institutionele termijn" waarnaar in het verslag van de Rekenkamer wordt verwezen bij de beoordeling van de tijdigheid van adviezen, is een standaardtermijn van drie maanden die doorgaans door het Europees Parlement wordt vastgesteld wanneer het het CvdR om een advies vraagt. In haar adviesaanvragen stelt de Europese Commissie echter vaak geen termijn vast en vraagt zij het CvdR in plaats daarvan "zo snel mogelijk" advies uit te brengen. Hoewel het Verdrag de vaststelling van termijnen toestaat, is er geen wettelijke bepaling die een systematische termijn van drie maanden voorschrijft. Deze termijn van drie maanden komt ook niet voor in de samenwerkingsovereenkomsten tussen het CvdR en het Parlement of de Commissie. Het CvdR is daarom voornemens contact op te nemen met het Europees Parlement, de Raad en de Commissie om na te gaan hoe de termijnen beter kunnen worden afgestemd op de wetgevingscyclus in plaats van uit te gaan van gestandaardiseerde termijnen die in geen enkel juridisch document zijn vastgelegd.

Gezien deze situatie geeft het CvdR prioriteit aan het halen van "politieke termijnen", d.w.z. de belangrijkste mijlpalen in het wetgevingsproces, zoals termijnen voor de indiening van of stemming over amendementen in de bevoegde commissie van het Europees Parlement of in de plenaire vergadering van het EP. Van de 43 verplicht aangevraagde adviezen die tijdens de referentieperiode 2019-2024 zijn aangenomen, werden er 32 (74 %) vóór de stemming in de commissie van het Parlement uitgebracht en 41 (95 %) vóór de stemming in de plenaire vergadering van het Europees Parlement. De overige twee verplicht aangevraagde adviezen werden weliswaar aangenomen na de stemming in de plenaire vergadering van het EP, maar meer dan een jaar vóór het eerste standpunt van de Raad werd uitgebracht, d.w.z. nog op tijd om in het wetgevingsproces in aanmerking te worden genomen.

Zoals ook in het verslag van de Rekenkamer wordt erkend, beschikt het CvdR over specifieke regels om krappe termijnen in acht te nemen (zie punt 22). Zo heeft het CvdR met de herziening van zijn reglement van orde (rvo) in 2024 de mogelijkheid ingevoerd om in uitzonderlijke gevallen "urgente adviezen" (artikel 44 rvo) aan te nemen die rechtstreeks tijdens de volgende zitting worden voorgelegd, zonder voorafgaande discussie of stemming in de thematische commissie. Dit nieuwe instrument is al meermaals gebruikt.

Het CvdR neemt nota van de bevinding van de Rekenkamer dat de goedkeuringstermijnen tussen 2019 en 2024 iets korter zijn geworden (punt 46). Het CvdR is vastbesloten na te gaan hoe verdere vooruitgang kan worden geboekt.

Overeenkomstig aanbeveling 2 is het voornemens in zijn jaarlijkse planning en verslaglegging kernprestatie-indicatoren voor tijdigheid op te nemen. Het CvdR zal ook onderzoeken of organisatorische aanpassingen (met inbegrip van mogelijke verdere wijzigingen van zijn reglement van orde) nodig zijn om de snellere goedkeuring van adviezen te bevorderen, zoals het versnellen van de aanwijzing van rapporteurs en het verder versterken van de workflowinstrumenten door geautomatiseerde monitoring van termijnen en waarschuwingen te integreren.

2.3 Outreachactiviteiten: monitoring van en verslaglegging over de impact

Het CvdR is ingenomen met de erkenning door de Rekenkamer dat het een breed scala aan communicatie-instrumenten heeft ontwikkeld en zijn aanwezigheid op sociale media tussen 2019 en 2024 heeft verdubbeld. Het CvdR zal zijn inspanningen op dit gebied voortzetten.

Zoals de Rekenkamer erkent, keurt het CvdR elk jaar twee verslagleggingsdocumenten goed:

- een jaarlijks activiteitenverslag met een overzicht van de kwantitatieve resultaten;
- een jaarlijks impactverslag waarin de output en de kwalitatieve resultaten nader worden beschreven.

Met betrekking tot de opmerkingen van de Rekenkamer over het meten van en rapporteren over de impact van het CvdR wil het CvdR de volgende context schetsen:

- 1 De impact van het CvdR kan niet uitsluitend worden beoordeeld door de inhoud van zijn adviezen te vergelijken met de uiteindelijk goedgekeurde versie van de wetgeving. Politieke invloed en communicatie tijdens de beleidsdiscussie - op basis van standpunten van het CvdR - zijn net zo relevant (bijv. interviews, deelname aan conferenties en evenementen, bijeenkomsten op hoog niveau, opzetten van netwerken enz.). Gezien de complexiteit van wetgevingsprocessen van de EU waarbij veel actoren betrokken zijn, is het moeilijk om directe impact te meten.

- 2 Via initiatiefadviezen helpt het CvdR beleidsmaatregelen van de EU vorm te geven voordat ze het wetgevingsproces ingaan. Voorbeelden van dergelijke impact zijn opgenomen in bijlage VI bij het verslag van de Rekenkamer en in de impactverslagen van het CvdR.
- 3 Het CvdR komt op voor de belangen van lokale en regionale overheden door horizontale beginselen te bevorderen die in de EU-Verdragen zijn verankerd — zoals economische, sociale en territoriale cohesie en subsidiariteit — en die over de hele linie in het EU-beleid moeten worden geïntegreerd. Een dergelijk effect kan niet worden beoordeeld aan de hand van één enkele wetgevingshandeling.

Dit neemt niet weg dat het CvdR er alles aan wil doen om zijn impactmeting en verslaglegging verder te verbeteren. Het kan zich dan ook vinden in de aanbevelingen van de Rekenkamer om:

- a procedures voor kwalitatieve en op resultaten gebaseerde indicatoren opzetten en consequent toepassen (bv. aantal adviezen dat een weerslag heeft op de wetgeving en toepassing door de instellingen) aan de hand waarvan het effect beter kan worden beoordeeld;
- b jaarlijks verslag uitbrengen over de prestaties met zowel kwantitatieve als kwalitatieve indicatoren.

Het CvdR heeft uit zijn midden een lid aangewezen tot coördinator voor het jaarlijkse impactverslag om politiek toezicht te houden op dit proces, en test ook het gebruik van AI-instrumenten om de impactrapportage te verbeteren.

3. ANTWOORDEN VAN HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S OP DE AANBEVELINGEN VAN DE REKENKAMER

Aanbeveling 1 — Vergroot de transparantie bij het selecteren van deskundigen

Wat betreft de selectie van deskundigen:

- a moet elk Comité criteria vaststellen en publiceren;
- b moet het CvdR procedures ontwikkelen en een centraal register van deskundigen opstellen om hun eerdere werk voor het Comité en hun expertisegebieden te registreren.

(Streefdatum voor de uitvoering: december 2026)

Het CvdR **aanvaardt** de aanbevelingen 1 a) en 1 b), met inbegrip van de streefdatum voor de uitvoering.

Aanbeveling 2 — Verbeter de monitoring van de tijdigheid van adviezen

Elk Comité moet:

- a kernprestatie-indicatoren voor tijdigheid invoeren (bv. het percentage adviezen dat binnen de institutionele en politieke termijnen wordt vastgesteld);
- b geautomatiseerde monitoring van termijnen en waarschuwingen integreren in hun instrumenten voor werkstromen;
- c analyseren of er organisatorische aanpassingen moeten worden doorgevoerd om een snellere vaststelling van adviezen te bevorderen.

(Streefdatum voor de uitvoering: december 2027)

Het CvdR **aanvaardt** de aanbevelingen 2 a), 2 b) en 2c), met inbegrip van de streefdatum voor de uitvoering.

Aanbeveling 3 — Institutionaliseer het meten van prestaties

De Comités moeten:

- a procedures voor kwalitatieve en op resultaten gebaseerde indicatoren opzetten en consequent toepassen (bv. aantal adviezen dat een weerslag heeft op de wetgeving en toepassing door de instellingen) aan de hand waarvan het effect beter kan worden beoordeeld;
- b jaarlijks verslag uitbrengen over de prestaties met zowel kwantitatieve als kwalitatieve indicatoren.

(Streefdatum voor de uitvoering: december 2027)

Het CvdR **aanvaardt** de aanbevelingen 3 a) en 3 b), met inbegrip van de streefdatum voor de uitvoering.